

Evaluering af arbejdet med den pædagogiske læreplan Børnehuset Svanen 2021

Om skabelonen

Denne skabelon henvender sig til jer, som er ledere og medarbejdere i dagtilbud.

Formålet med skabelonen er at inspirere og understøtte jeres skriftlige evaluering af arbejdet med den pædagogiske læreplan. Den skal gennemføres mindst hvert andet år. Det er **ikke** et lovkrav, at I benytter denne skabelon.

Den lovgivningsmæssige ramme for udarbejdelse og evaluering af den lokale pædagogiske læreplan er dagtilbudsloven med tilhørende bekendtgørelse, der er udfoldet i Børne- og Undervisningsministeriets publikation [Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold](#), 2018.

Vær opmærksom på:

- Den primære målgruppe for den skriftlige evaluering er jer selv og forældrene i jeres dagtilbud
- Det er et krav, at I reviderer jeres skriftlige læreplan på baggrund af evalueringen, hvis evalueringen skulle give anledning til ændringer eller justeringer.
- Fokus i evalueringen er på sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børnenes udbytte, dvs. hvorvidt og hvordan det pædagogiske læringsmiljø understøtter trivsel, læring, udvikling og dannelse for alle børn.
- Evalueringen skal offentliggøres.

Denne skabelon indeholder alle de lovmæssige krav til evalueringen. Lovkravene finder I, i de to midterste afsnit "Evaluering og dokumentation" og "Inddragelse af forældrebestyrelsen". Skabelonen indeholder desuden spørgsmål, som kan støtte jeres evalueringsproces samt jeres fremadrettede arbejde med løbende at revidere den skriftlige læreplan.

[Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold](#)

Brug af skabelonen

Når I udfylder skabelonen, skal I klikke på *skrivefeltet*. I kan fremhæve tekster og indsætte billeder.

I kan slette denne side ved at markere teksten og billedet og trykke *slette*. I kan også slette den sidste side, hvis I ønsker det.

Arbejdet med den pædagogiske læreplan

"Lederen af dagtilbuddet er ansvarlig for at etablere en evalueringskultur i dagtilbuddet, som skal udvikle og kvalificere det pædagogiske læringsmiljø."

"Med evalueringskultur i dagtilbuddet forstås, at lederen har ansvar for, at det pædagogiske personale og ledelsen løbende forholder sig reflektivt til, hvordan de pædagogiske læringsmiljøer understøtter børnegruppens trivsel, læring, udvikling og dannelse."

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 50-51

Hvilke dele af vores pædagogiske læringsmiljø har vi særligt haft fokus på over de sidste 2 år?

Vuggestuen har haft meget fokus på selvhjulpenhed. Sovekurve og suttekurven er kommet ned så børnene selv kan tage det, og selv tage tøjet af.

Relationer barn-barn og barn voksen. Før corona har vi arbejdet på tværs af stuerne, hvor de ældste børn har mulighed for at skabe et venskab. Her fik vi skabt gentagelser med de samme børn og samme voksne og samme aktiviteter. Samling er et godt læringsmiljø for at føle sig en del af et fællesskab. Vi skaber relationer i mindre grupper, så børnene kan få øje på hinanden. Fx efter frokost kan man tage 2 med ud på toilettet, hvor de opmuntrer hinanden til at gå på toilettet. Her under Corona når vi ikke måtte blande grupperne, er der noget der er gået tabt for de ældste børn, da de ikke kan få skabt en god relation til de børn de skal rykke i børnehave med.

Corona har også medvirket til at vi i børnehaven måtte tænke vores indretning og tilgang til legetøj anderledes ind. Vi har f.eks. inddelt legetøj til hverdags brug og andet i ugedage, hvor det desværre fratager børnenes frihed til selv at have egen indflydelse på alt brug af legetøjet. Det har til gengæld skabt et fokus på kreativitet både for børn og voksne, der har medført til nye interesser og projekter. Børnene har f. eks bygget meget med Plus Plus 'er, hvor det er blevet til store dyre- og dinosaur verdener. Vi har derfra omsat det til krible, krable projekt for f. eks bænkebidder er interessante med deres skjold og mange ben.

Hvordan har vi organiseret vores evalueringskultur?

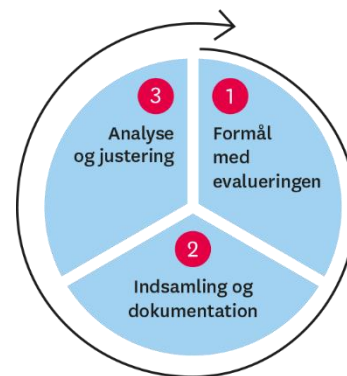
Vi har haft faste refleksionsrum 1 gang om ugen i de aktivitetsgrupper de voksne er delt ind i. Dette stoppede også da corona kom og vi ikke måtte blandes.

Vi har så anvendt personalemøder og stuemøder i de inddelte afdelinger vi er i. Vi har anvendt SMTTE som didaktisk ramme omkring projekternes planlægning og evaluering.

Hvordan har vi arbejdet med vores lokale skriftlige læreplan?

Vi var blevet delt op i 3 grupper på tværs af huset som hver især nedskrev og beskrev 2 afsnit ud fra Svanens pædagogiske optik, hvor vi anvendte SMTTE som planlægnings- og evalueringsramme. Det blev efterfølgende sammenfattet af lederen, hvorefter den blev gennemlæst af alle personaler og bestyrelsen.

Evaluering og dokumentation af elementer i det pædagogiske læringsmiljø

”Lederen er ansvarlig for, at arbejdet med den pædagogiske læreplan evalueres mindst hvert andet år med henblik på at udvikle arbejdet. Evalueringen skal tage udgangspunkt i de pædagogiske mål og herunder en vurdering af sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø i dagtilbuddet og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse.

Evalueringen skal offentliggøres.

Lederen af dagtilbuddet er ansvarlig for at sikre en løbende pædagogisk dokumentation af sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse. Den pædagogiske dokumentation skal indgå i evalueringen.

Som led i at kunne evaluere sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø i dagtilbuddet og børnegruppens trivsel, læring, udvikling og dannelse kan der fokuseres på elementer i det pædagogiske læringsmiljø. På den ene side fx, hvordan børnesynet, børneperspektivet og arbejdet med dannelse kommer til udtryk i det daglige pædagogiske arbejde, og på den anden side eksempelvis:

- Børnegruppens trivsel og læring
- Børn i udsatte positioners trivsel og læring
- Tosprogede børns trivsel og læring
- Det enkelte barns trivsel, læring, udvikling og dannelse.

Fokus på enkelte elementer kan bidrage til at kvalificere evalueringen af sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 51

Udvælg en eller flere evalueringer, som I har gennemført i de seneste to år, og saml op på erfaringerne ved at svare på nedenstående fire spørgsmål for hver evaluering. De fire spørgsmål knytter an til trinene i en evalueringsproces. Vælg gerne evalueringer, som betød, at I efterfølgende ændrede jeres pædagogiske praksis.

Hvad var formålet med den evaluering, vi gennemførte?

I vuggestuen har vi valgt at fokusere på børnenes trivsel og læring. Vi oplevede efter frokost at der var en uro og konflikter. Det samme gjaldt om eftermiddagen når de børn der havde spist eftermiddagsmad og skulle ind på modsatte stue. Vi lavede et aktionslæringsforløb som gjorde os klogere på hvad der skete.

Vi fandt ud af at konflikterne handlede om deling af legetøjet. Vi gør nu det at den som er på stuen lader praktiske opgaver som at tørre bord og feje, være og sætter en leg i gang på gulvet med børnene, mens de venter på at komme ud at sove.

Om eftermiddagen handlede uroen om at børnene havde svært ved at finde ud af hvad de skulle gå i gang med. Vi fandt på at lave 3 legezoner med tæpper om indbød til forskellig leg. Vi videofilmede det og fandt ud af at børnene valgte at det tæppe som den voksne satte sig ved. Nu da vi ikke er sammen på stuerne på tværs, skal børnene ikke skifte stue om eftermiddagen. Så nu er der en voksen på gulvet sammen med børnene og sætter en leg i gang.

Vi har valgt i børnehaven at fokusere på punktet "Det enkeltes barns trivsel, læring, udvikling og dannelse" i forhold til barnets sociale udvikling herunder konfliktløsning, eftersom vi finder dette udviklingspotentiale utrolig vigtig for at det enkelte barn kan begå sig både ved egen tro på sig og i fællesskabet.

- "At hjælpe dem med at tale i, tale til og tale omkring konflikten, hvor vi medierer og guider i situationen". Vi oplever at de anvender udtrykket "ikke at have venner" hvori det omhandler den givne konflikt eller øjeblikke hvor de ikke lige har fundet på det næste, men at børnenes samspil i gruppen er godt. Vi er nysgerrige fordi fortællingen om "ingen venner" kommer med børnene hjem.

Det generer store følelser hos forældrene, hvilket er fuldt forståeligt, men dertil må vi være klogere på eller tydeligere i vores samarbejde og kommunikation. Dette arbejder vi konkret med at i form at være

tydeligere i vores tilbagemeldinger til forældrene, med den intention at der opnås et samspil når vi kommer med et eksempel på en konflikthåndtering det pågældende barn har været involveret i.

Vi har arbejdet med børnegruppen ved at anvende "Fri for mobberi" med eksempler på samspil og samvær, hvordan alle børn kan med en god indsigt fra materialet blive tydeliggjort samspillet. Vi arbejder konkret med at barnet sætter ord på dets ønske eller intention, samt følelser. Vi ønsker at lærer børnene at komme til os i 4. trin:

- 1. Vi starter med at vi henvender os til barnet, når det er i gråd og konflikt.
- 2. Vi hjælper barnet med at sætte ord og følelser på hændelsen.
- 3. Vi opfordrer barnet til at henvende sig til os for at få hjælp.
- 4. Vi understøtter børnene i at løse konflikterne selv, men at det selvfølgelig altid er de voksnes ansvar at børnene guides godt igennem en konflikt.
- Vi vil gerne opnå at børnene får følelsen af at være kompetente nok til at løse konflikten selv.

Hvilken pædagogisk dokumentation har vi indsamlet i arbejdet med den gennemførte evaluering?

Vi har observeret børnene i daglige situationer, hvori vi har fokuseret på deres alsidige personlige udvikling og sociale kompetencer.

Vi har siddet i fælles refleksion til afdelingsmøder omkring praksisfortællinger og observationer, hvortil vi også har anvendt teorien om Flow for at bevidstgøre arbejdet med samspil og samvær i børnegrupperne.

Vi har brugt foto på AULA (før Tabulex), videooptagelser, Udviklingsskemaerne, Rambølls dialog trappe.

Hvad lærte vi om sammenhængen mellem vores pædagogiske læringsmiljø og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse?

Her under corona har overtaget været på stuerne i vuggestuen, hvor der fokus på at hjælpe eller guide barnet til at tage tøj af og på. Det har gjort at mange af børnene gerne vil hjælpe hinanden.

Mængden af legetøj og mængden af ting på stuen har gjort at der er mere ro i børnegruppen, og børnene er blevet mere hjælpsomme over for hinanden og er blevet gode til at dele.

Vi har fokus på zonen for nærmeste udvikling hos det enkelte barn. Derfor skal behandle alle børn forskelligt, for at behandle dem lige.

Vi har fortsat fokus på barnets intentioner og behovsudsættelse, hvori det indgår at barnet giver udtryk for barnets egne behov og lærer at kunne vente på tur og give plads til andres behov i særdeleshed hos de ældste børnehavebørn. Vi arbejder med disse 2 fokus punkter; behovsudsættelse og vente på tur i forhold til at stille nogle små krav til det enkelte barn om at indgå i en samling og fællesskabet. Det betyder at kunne agere i en børnegruppe som senere er i en classesammenhæng i skolen. Vi vil gerne lytte til hinanden, men kan f.eks ikke når alle ønsker at have ordet på samme tid. Vi vurderer situationen om det enkelte barn kan vente med sin tur også selvom vi i forsøger at imødekomme alle. Vi vil gerne have at

vores børn bliver godt forberedt på hvad der venter dem ved at klæde dem på til at agere på bedst mulig vis i sociale sammenhænge.

Hvilke ændringer og/eller justeringer af praksis gav evalueringen anledning til?

I denne corona tid har vi justeret fra uge til uge, med nye tiltag og restriktioner. Vi har formået at kunne gøre det hele tiden. Vi har erfaret, at afleveringen i huset har ændret vores praksis i forhold til tidligere men at det lykkedes at få både børnene godt ind i huset og mor/far ud, selv når man afleverer i døren. Vi har overvejet at når vi kommer tilbage til en normal hverdag og forældrene må komme ind igen, at lave en fast afleveringsbase. I vuggestuen betyder det at andre børn (især nye) på stuen ikke bliver kede af det, når der er forældre der kommer og går hele tiden. I børnehaven betyder det at børnene ikke bliver overrumplet af tilbud der er i gang, men kun skal koncentrere sig om at sige farvel. Da vi ikke er stue opdelt, men funktionsopdelt, så er der mange muligheder der skal tages stilling til, inden mor eller far er kommet ud af døren.

Corona har også givet anledning til at frugtcafeen i vuggestuen er nedlagt og frugten serveres nu på hver sin stue. Dette har givet mere ro og stabilitet og børnene har haft nemmere ved at lære dagligdagens rutiner.

Vi ønsker at tydeliggøre vores praksis og tilføje vores konflikthåndtering i vores lærerplan.

Vi ønsker at fremme samarbejdet med forældrene i form af overgangsmøder i børnehaven i skiftene mellem årgangsgrupperne rød, gul og grøn gruppe i forhold til at have en fælles håndtering af barnets udfordringer generelt, trivsel og udvikling.

Inddragelse af forældrebestyrelsen

”Forældrebestyrelsen i kommunale, selvejende og udliciterede daginstitutioner skal inddrages i udarbejdelsen og evalueringen af og opfølgningen på den pædagogiske læreplan.

Forældrebestyrelsen for den kommunale dagpleje skal inddrages i udarbejdelsen og evalueringen af og opfølgningen på den pædagogiske læreplan.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 52

Hvordan har vi inddraget forældrebestyrelsen i evalueringen af den pædagogiske læreplan?

Forældrebestyrelsen i Svanen er i forbindelse med evalueringen af Svanens styrkede pædagogiske lærerplan, blevet bedt om at drøfte udkast til evalueringen. Forældrebestyrelsen har i den forbindelse haft mulighed for at komme med bemærkninger til evalueringen.

Forældrebestyrelsen mener overordnet, at de løbende har haft mulighed for at bidrage med input til arbejdet med den styrkede pædagogiske lærerplan og kan derfor genkende og bakke op om de beskrivelser og behov, der er givet i nærværende evaluering. Forældrebestyrelsen og forældregruppen er blandt inddraget løbende ved:

Forældrebestyrelsen har fastholdt en hyppig mødekadence det seneste år, blandt andet ved at gennemføre noget mødeaktivitet virtuelt. Dette har givet mulighed for at drøfte pædagogiske aktiviteter og ændringer, herunder muligheder og konsekvenser i forbindelse med de mange omfattende ændringer og restriktioner, der har været som følge af Covid-19. Forældrebestyrelsen har blandt drøftet konflikthåndtering, kontinuitet i voksenkontakten/ relationerne barn/voksen, samt forældresamarbejde. Det har givet anledning til drøftelser og forældresiden i bestyrelsen har bidraget med konkrete ideer og forslag til tiltag, der også er afspejlet i evalueringen. Ligeledes bliver den samlede forældregruppe løbende orienteret om Svanens fokusområder, nye tiltag, ændringer mv., dette ved at det pædagogiske personale orienterer på AULA fx om læseaktiviteter og inspirerer til, hvordan forældre kan fortsætte med dialogisk læsning i hjemmet, hvordan de arbejder med selvhjulpenhed mv. Ligeledes orienteres forældre gennem blandt andet Nyhedsbreve. Forældregruppen har med det udgangspunkt mulighed for at indgå i dialog om de pædagogiske aktiviteter i hverdagen.

Det fremadrettede arbejde

”En systematisk og udviklende evalueringskultur er central for den løbende udvikling af den pædagogiske praksis, og målet er bedre pædagogiske læringsmiljøer for børnene gennem en systematisk evalueringskultur og en meningsfuld og udviklende feedback til det pædagogiske personale.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 50-51

Hvilke områder af vores pædagogiske læringsmiljø vil vi fremadrettet sætte mere fokus på?

Vi ønsker at tydeliggøre vores praksis og tilføje vores konflikthåndtering i vores lærerplan.

Vi ønsker at fremme samarbejdet med forældrene i forhold til at have en fælles håndtering af barnets trivsel, læring, udvikling og dannelse.

Vi reflekterer løbende i vores pædagogiske praksis.

Vi ønsker at anvende mere sprogarbejde i form af dialogisk læsning, sproggrupper, Rytmik og igen have grupper på tværs af stuerne i vuggestuen.

Hvordan vil vi justere organiseringen af vores evalueringskultur?

Vi oplever at vores praksis fungerer, men kan være udfordrende i Coronatiden. Corona har været med til at vi ikke har haft fælles personalemøder, men afdelingsvis hvilket har udskudt nogle af vores fælles refleksioner og drøftelser i Svanen som helhed. Vi glæder os til at kunne samles igen og få pædagogikken og samspillet i Svanen i fokus med blandt andet vores refleksionsmøder på tværs i huset.

Vi oplever at ”tid til andet arbejde” forstærker den skriftlige kultur som anvendes til observationer og forbedelse af ens styrket praksis.

Hvordan har eller vil vi på baggrund af denne evaluering ændre og/eller justere vores skriftlige pædagogiske læreplan?

Vi vil finde en måde efter corona, på hvordan forældrene kan aflevere uden at komme ind på stuen, men samtidig have det gode forældresamarbejde.

Vi ønsker at tilføje Konfliktløsning hele nedenstående afsnit til s. 21 vores Pædagogiske lærerplan for Svanen:

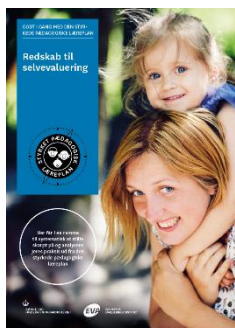
- "at hjælpe dem med at tale i, tale til og tale omkring konflikten, hvor vi medierer og guider i situationen". Vi oplever at de anvender udtrykket "ikke at have venner" hvori det omhandler den givne konflikt eller øjeblikke hvor de ikke lige har fundet på det næste, men at børnenes samspil i gruppen er godt. Vi er nysgerrige fordi fortællingen om "ingen venner" kommer med børnene hjem. Det generer store følelser hos forældrene, hvilket er fuldt forståeligt, men dertil må vi være klogere på eller tydeligere i vores samarbejde og kommunikation.
- At barnet sætter ord på dets ønske eller intention, samt følelser. Vi ønsker at lærer børnene at komme til os i 4. trin:
 - 1. Vi starter med at vi henvender os til barnet og når det er i gråd og konflikt.
 - 2. Vi hjælper barnet med at sætte ord og følelser på hændelsen.
 - 3. Vi opfordrer barnet til at henvende sig til os for at få hjælp.
 - 4. Vi forventer at barnet selv forsøger at løse konflikten og henvender sig til os.

Vi vil gerne have at børnene får følelsen af at være kompetente nok til at løse konflikten selv.

Her kan I finde yderligere inspiration til arbejdet med den pædagogiske læreplan

Til at understøtte og inspirere jeres videre arbejde med evalueringskultur og den styrkede pædagogiske læreplan er der udviklet en række øvrige understøttende materialer. Alle inspirationsmaterialer – nuværende og kommende – kan findes på www.emu.dk/dagtilbud

Redskab til selvevaluering er en ramme til systematisk at analysere jeres praksis inden for centrale områder i den styrkede pædagogiske læreplan.

Redskab til forankringsproces indeholder fem tilgange til, hvordan I kan arbejde med forandring og forankring af et stærkt pædagogisk læringsmiljø.

Podcastserien Børnehøjde er en faglig podcast om pædagogik og læreplan. Andet tema i serien sætter i tre afsnit fokus på evalueringskultur. Til temaet findes et dialogkort med spørgsmål til refleksion.

Alle materialer kan findes på www.emu.dk/dagtilbud

BØRNE- OG
UNDERVISNINGSMINISTERIET

Evaluering af arbejdet med den pædagogiske læreplan

© 2020
Danmarks Evalueringsinstitut og
Børne- og Undervisningsministeriet

Citat med kildeangivelse er tilladt

Design: BGRAPHIC